

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2020/2021
1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi**

Feri Lainšček: Mislice
Feri Lainšček: Ne

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA: _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

Ime in priimek tretjega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriteriji	Prvo ocenjevanje			Drugo ocenjevanje
	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
A Razumevanje – do 20 t				
Utemeljitev, katera od pravljic se te je najbolj dotaknila in povezava s svojo izkušnjo – do 10 t				
Povzetek vsebine ene od pravljic in predstavitev pravljичnega junaka – do 10 t				
SKUPAJ A				

Kriteriji	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	<i>Končno ocenjevanje</i> Tretji ocenjevalec
	B Uporaba književnega znanja – do 10 t			
Poznavanje avtorja (življenje in delo) – do 3 t				
Poznavanje značilnosti obeh besedil – do 3 t				
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t				
SKUPAJ B				

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	Končno ocenjevanje Tretji ocenjevalec
Navedba spoznanj o sreči ter primerjava Lainščkovih pravljič in pesmi z lastnimi izkušnjami – do 5 t				
Pojasnitev, ali srce vedno najde pot k sreči – do 3 t				
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 2 t				
SKUPAJ C				

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	Prvi ocenjeval.	Drugi ocenjeval.	Vmesno število točk	Končno ocenjevanje Tretji ocenjevalec
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t				
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t				
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t				
SKUPAJ Č				

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

Feri Lainšček: Mislice

Feri Lainšček: Ne

1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi

A RAZUMEVANJE KNJIŽEVNEGA BESEDILA – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **utemelji, katera od pravljic se ga je najbolj dotaknila in to poveže s svojo življenjsko izkušnjo – do 10 t:**

za izbor pravljice in utemeljitev ter povezavo s svojo izkušnjo, ki je jasna, smiselna in zaokrožena, prejme 10 točk; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Upoštevamo izbiro katere koli pravljice iz zbirke Mislice.

Po smislu: V Mislicah nas pravljice popeljejo v » pravljična kraljestva in nevidne svetove«, saj so dogodki ali pojavi nenavadno lepi in osrečujoči.

Pravljica je pripovedno besedilo, zanjo so značilni čudežni, nenavadni ljudje, dogodki in predmeti, predvsem pa zmaga dobrega nad zlom, plačilo za dobra in kazen za hudobna dejanja.

Tako npr. pravimo, da nekdo živi kot v pravljici, da je srečen kot v pravljici; torej daleč od resničnega življenja.

V Mislicah je viden pravljичni odnos do sveta in človekovega bivanja (tipizirane karakterizacije dobri : slabi); življenjske situacije so rešljive, brez izrazito tragične perspektive.

- **povzame vsebino ene pravljice in predstavi pravljичnega junaka – do 10 t:**

za povzetek vsebine in predstavitev, ki je smiselna, zaokrožena in jasno izražena, prejme 10 točk; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Upoštevamo katero koli pravljico iz zbirke Mislice ter katere koli književne/literarne osebe/pravljичnega junaka.

Npr.: Golobarjeva hči: hierarhični odnosi v družbi; prepovedana ljubezen med Etelko in Ernijem – bogatim dekletom in revnim fantom, nadomestilo za osebno nesrečo/zavrtost (Etelka doji tujega otroka), igra usode (srečanje kraljeviča in Ivane), posvojitvev otroka (mlinarjeva posvojita najdenko in ji data ime Ivana), pot do sreče pa je lahko tudi pot naključij.

Jeričini čudeži: Jerica se iz nižjega družbenega razreda (gosja pastirica) povzpne do blagostanja (postane grofica).

Gusti in Zalika: ljubezen in umetnost osmislita življenje.

Npr.: Etelka (Golobarjeva hči) zvedava, mila, skromna, plemenita, pripravljena nositi breme in trpljenje, da bi našla ljubezen in srečo (bogati in ugledni snubci je niso zanimali).

Njena dobrota in poštenost sta bili poplačani, zvestoba je bila na koncu nagrajena, zaživela je srečno življenje.

Jerica (Jeričini čudeži) najmlajša sestra v družini sedmih otrok, uporna, a razsodna in pretkana, izjemno duhovita, s svojo domiselnostjo in hudomušnostjo je očarala grofa in bila nagrajena s poroko.

Najmlajši brat (Kovačeva hvaležnost), zvest, usmiljen, preudaren, plemenit in duhovno bogat, ni sebičen, in ne teži zgolj k zadovoljitvi svojih želja, zato je nagradjen z bogastvom (zlatimi orehi). Ohola brata sta kaznovana s pomanjkanjem.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- predstavi življenje in delo Ferija Lainščka – do 3 točke:

v spisu pokaže poznavanje zbirke, bistvenih biografskih podatkov o Feriju Lainščku in njegovem delu; za ustrezno navedene podatke prejme 3 točke, za pomanjkljive ali napačne podatke oziroma nepoznavanje se odšteje ustrezno število točk;

Feri Lainšček (1959) je pesnik, pisatelj, avtor številnih uglasbenih pesmi ter raznolikih besedil za odrasle in mladino.

Njegova dela so tudi podlaga za filmske scenarije (sodobni slovenski film). Za zbirko Mislice (2000) je prejel nagrado večernica, prejel je tudi druge nagrade: desetnica, nagrado Prešernovega sklada, dvakrat nagrado kresnik.

Letos (2021) je prejel Prešernovo nagrado za življenjsko delo.

- pozna značilnosti zbirke pravljic Mislice in pesniške zbirke Ne – do 3 točke:

navede značilnosti obeh zbirk, zbirke pravljic Mislice in pesniške zbirke Ne; za ustrezno izbrane in predstavljene značilnosti v obeh zbirkah prejme 3 točke; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

V Mislicah so zbrana prozna besedila, pravljice. Pravljice so sodobne avtorske. Izšle so v različnih oblikah (knjižna izdaja, zvočni zapis; v slovenskem knjižnem jeziku, kasneje tudi v prekmurščini). Za zbirko je l. 2000 prejel nagrado večernica.

Pesniška zbirka Ne odkriva obdobje odraščanja, življenje najstnikov: uporništvu brez razloga, nenaklonjenost do šole, učiteljev in staršev, neupoštevanje zastavljenih meja, zaljubljenost in ljubezen ...

V obeh literarnih delih je veliko motivov skupnih: notranji boj mladostnika, uporništvu, ljubezen, prijateljstvo, samota in osamljenost, minevanje ...

- ustrezno uporablja literarnovedne pojme – do 4 točke:

za ustrezno, dosledno in natančno rabo literarnovednih pojmov prejme do 4 točke; za neustrezno, nedosledno in manj natančno rabo teh izrazov in pojmov se odšteje ustrezno število točk;

Pravljica je literarna vrsta, najprej namenjena odraslim, kasneje mladini, ljudska pravljica in njene značilnosti (osebe, število, dogajanje, konec); avtorska, izvirna pravljica in njena analogija z ljudsko – prekmurska pravljica.

Zbirka Ne sodi med Lainščkovo mladinsko poezijo. Pesmi so žanrsko in motivno raznolike. Vse kitice so štirivrstičnice. Zbirko dopolnjujejo ilustracije Nine Homovec.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **navede spoznanja o sreči, kot so prikazana v Lainščkovih pravljicah in pesmih ter jih primerja z lastnimi – do 5 točk:**

navedbo, pojasnilo in utemeljitev izrazi jasno, smiselno, temeljito in prepričljivo, za kar prejme 5 točk; za enostavnejši, samoumeven ali pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

- **pojasni, ali srce vedno najde pot k sreči – do 3 točke:**

pojasnilo je jasno, smiselno in prepričljivo, pri tem navede ustrezne argumente, za to prejme 3 točke; za enostavnejši, samoumeven ali pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 2 točki:**

svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov (npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane, se izvirno naveže na kakšno drugo delo s podobno tematiko ipd.).

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

Za ustrezno zgradbo prejme največ 3 točke:

3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo

2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno

1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo

0 t – besedilo ni členjeno, ni koherentno

Za pravopisno in jezikovno pravilnost prejme največ 4 točke:

4 t – za slovnično in pravopisno pravilno besedilo le z manjšimi napakami

3 t – za večinoma slovnično in pravopisno pravilno besedilo, ponekod so manjše napake, ki se ne ponavljajo

2 t – za slovnično in pravopisno delno pravilno besedilo, ki vsebuje več raznovrstnih napak, vendar se te ne ponavljajo

1 t – za besedilo z več raznovrstnimi slovničnimi in pravopisnimi napakami, ki se ponavljajo

0 t – za besedilo z zelo pogostimi in raznovrstnimi slovničnimi ter pravopisnimi napakami

Za slogovno ustreznost prejme največ 3 točke:

3 t – za slogovno ustrezno besedilo z bogatim besediščem in le z manjšimi napakami

2 t – za večinoma slogovno ustrezno besedilo z manjšimi napakami, ki se ne ponavljajo

1 t – za slogovno manj ustrezno besedilo, ki vsebuje veliko napak

0 t – za slogovno šibko besedilo z veliko raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo

Članicam in članom državnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.